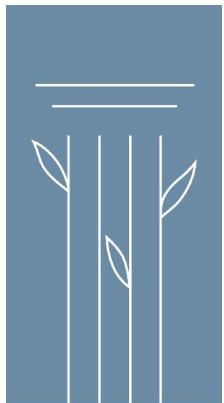


Tiedonhaku 2020?

Kalervo Järvelin



TAMPEREEN
YLIOPISTO



INFIM

INFORMAATIOTUTKIMUKSEN JA INTERAKTIIVISEN MEDIAN LAITOS

Tiedonhaun utopioiden historiaa

- Tiedon organisointi, haku, vastausten uuttaminen historiallisessa katsannossa
 - Gottfried Leibniz ja *universaalikalkkyyli*: "*laskekaamme!*"
 - George Boole ja *ajattelun lait*
 - Gottlob Frege ja *käsitekirjoitus*
 - Vannevar Bush ja *Memex* - assosiatiiviset polut
 - Ted Nelson ja *hypertext, hypermedia*
 - JCR Licklider ja *Libraries of the future*
 - Tim Berners-Lee ja *Web, Semanttinen Web*

Osaammeko ennustaa?

- Kuka ennusti Webin ja hakukoneet etukäteen?
- Mikä on muuttunut sitten 1980-luvun?
 - Fyysinen tiedon saatavuus?
 - Tiedon saamisen nopeus? Ja samalla kärsimättömyys?
 - Taitomme kaivaa tietoja esiin? - Kaikkihan hakevat!
- Ratkeavatko kovat haasteet?
 - Luonnollisen kielen ymmärtäminen
 - Siirtyminen käsitekielen käyttöön
 - Toiminnan ymmärtäminen

Katoaako tiedonhaku?

- Ilmiöt eivät katoa
 - tietoa tuotetaan ja käytetään edelleen hajautetusti
 - asiantuntijat eivät delegoi tiedon valintaa automaateille

- Mutta miten ne näkyvät?
 - mitä, kuka, milloin?
 - integroidut ympäristöt
 - digitaaliset apulaiset

Haasteita (semanttiselle) haulle

- Ideaalisessa maailmassa tiedonhaku olisi yksinkertaista
- Oikeassa maailmassa ilonamme on:
 - valehtelu ja disinformaatio
 - näkökulmat, ideologiat, politiikka
 - tietämättömyys, laiskuus ja tyhmyys
 - relevanssin tuntemattomuus
 - sosiaalinen media ja sopulit
- *Se on kaikki ihan kuulijan vastuulla*

Kiitos!

Eikös ole kiva, että töitä riittää tulevaisuudessakin?